

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 111

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 9 februarie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 731 din 6 decembrie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale	2-7
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
170. — Decizie privind eliberarea doamnei Ionica Sfetcu din funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, al Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor	8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 731

din 6 decembrie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Iuliana Nedelcu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, excepție ridicată de Sorin-Ștefan Roșca Stănescu, în Dosarul nr. 2.280/1/2015 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 580D/2016.

2. La apelul nominal se prezintă autorul excepției, asistat de avocat Daniel Mircea Victor Chitic cu împuternicire avocațială depusă la dosar.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul apărătorului autorului excepției care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, reiterând susținerile cuprinse în notele scrise aflate la dosarul cauzei. Invocă Decizia Curții Constituționale nr. 1 din 17 ianuarie 1995 pentru a sublinia că, în prezenta cauză, față de considerentele paragrafului 21 al Deciziei Curții Constituționale nr. 19 din 19 ianuarie 2016, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013 este necesar a fi admisă. Depune la dosar concluzii scrise în susținerea excepției de neconstituționalitate.

4. Reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, solicită respingerea, ca nefondată, a excepției de neconstituționalitate, întrucât, în raport cu obiectul prezentei excepții de neconstituționalitate, altul decât cel analizat prin Decizia Curții Constituționale nr. 19 din 19 ianuarie 2016, susținerea autorului excepției referitoare la paragraful 21 al deciziei menționate nu are relevanță. Reține, de asemenea, că soluția Deciziei Curții Constituționale nr. 19 din 19 ianuarie 2016 este de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 40 alin. (1) și (2) și art. 48 alin. (2) din Codul de procedură penală, astfel încât, și pentru acest motiv, rămân incidente în cauză soluția și considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 631 din 11 noiembrie 2014, prin care a fost respinsă, ca

neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că dispozițiile art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 12 aprilie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 2.280/1/2015, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale.** Excepția a fost ridicată de Sorin-Ștefan Roșca Stănescu într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului în casație formulat de autorul excepției, în temeiul art. 438 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură penală, împotriva Deciziei penale nr. 1.156 din 7 octombrie 2014, pronunțată de Curtea de Apel București — Secția I penală în Dosarul nr. 30.041.01/3/2006*.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul susține că prevederile de lege criticate îl lipsesc de calea de atac a recursului, reglementată de vechiul Cod de procedură penală, deși, la momentul la care s-a început judecata, această cale de atac era prevăzută de legislația procesual penală. În aceste condiții, apreciază că dispozițiile criticate aduc atingere dreptului la apărare, care include și principiul previzibilității căilor de atac. Invocă Decizia Curții Constituționale nr. 19 din 19 ianuarie 2016, paragraful 21, apreciind că art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013 încalcă principiul constituțional al neretroactivității legii. Citează doctrina potrivit căreia „din principiul aplicării imediate a legii procesual penale rezultă că aceasta este numai activă și niciodată extraactivă, adică nu se va aplica în trecut la acte și la raporturi trecute; nu mai poate avea eficiență asupra unui act procesual efectuat anterior intrării ei în vigoare [...] ceea ce s-a făcut sub imperiul legii anterioare nu se mai pot desface prin legea nouă; actele procesuale efectuate sub legea veche, după normele acesteia, își păstrează valabilitatea lor originară, și deci toate efectele legale”. Susține că textele de lege criticate prejudiciază ireversibil regulile fundamentale de drept privind aplicarea în timp a legii procesual penale și principiul strictei legalități a procesului penal, întrucât dispozițiile tranzitorii prevăzute în Legea nr. 255/2013 devin inaccesibile și imprevizibile. Consideră că reglementările care aduc atingere dreptului la libertate și siguranța persoanei trebuie să fie accesibile și previzibile.

7. Cu privire la condiția accesibilității arată că instanța de la Strasbourg a subliniat că sintagma „ingerință prevăzută de lege”

nu se referă numai la o simplă trimitere la dreptul intern, ci vizează și „calitatea legii”, aceasta fiind necesar să fie compatibilă prevederilor art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectiv să protejeze persoana împotriva interferențelor arbitrare ale autorităților publice. Apreciază că, din această cerință, rezultă nu numai necesitatea ca legea să fie accesibilă persoanei vizate, ci, în plus, este necesar ca persoana să fie capabilă să prevadă consecințele legii respective.

8. Apreciază că, prin textele de lege criticate, s-a încălcat garanția accesibilității și previzibilității legii, întrucât a fost lipsit de calea de atac a recursului, prevăzută de Codul de procedură penală din 1968 sub imperiul căruia a fost trimis în judecată. Face referire atât la Decizia Curții nr. 61 din 18 ianuarie 2007, în care noțiunea de previzibilitate a fost definită ca fiind posibilitatea pe care o oferă celor interesați însăși norma juridică de a-și reprezenta consecințele punerii ei în operă ori cele ce derivă din încălcarea sau ignorarea ei, cât și la doctrina care a reținut că „previzibilitatea s-ar polariza astfel în jurul «urmărilor» efectivității normei”. Arată că în considerentele mai multor decizii ale instanței de contencios constituțional, ce au avut în vedere „calitatea legii”, s-a făcut referire la sintagma „clară, precisă, previzibilă și predictibilă”, atribute indicate aritmetic prin evocarea „celor 4 condiții”.

9. Cu privire la noțiunea de predictibilitate arată că, potrivit doctrinei, aceasta semnifică „posibilitatea destinatarului normei de a prevedea rezonabil evoluția reglementării, norma juridică înscriindu-se astfel sub cupola imperativului securității juridice, iar, ca o variantă a acesteia, sub imperativul principiului încrederii legitime, că așteptările lui, derivate din reglementare, nu vor fi deturnate sau nu vor fi substanțial modificate. Pe scurt, încrederea destinatarului reglementării în stabilitatea acesteia pe o perioadă rezonabilă și previzibilă”, însăși Curtea Constituțională sugerând o astfel de abordare atunci când a afirmat că „modificările succesive ale reglementării au afectat caracterul previzibil al normei”.

10. În fine, susține că norma criticată prin prezenta excepție de neconstituționalitate este insuficient de accesibilă, precisă și previzibilă, în sensul celor reținute de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Hotărârea din 7 februarie 2008, pronunțată în Cauza *Arsenovic împotriva României*.

11. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală** opinează că textul de lege criticat îndeplinește cerințele de constituționalitate. Cu privire la criticile referitoare la lipsa de previzibilitate a normei legale constată că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească, printre altele, și condiția previzibilității, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat. Reține că, potrivit textelor de lege criticate, hotărârile pronunțate în apel nu sunt supuse unei căi de atac ordinare. Prin urmare, în privința unei decizii penale definitive legea nu prevede posibilitatea exercitării vreunei căi ordinare de atac. Arată că dispozițiile art. 129 din Constituție prevăd că mijloacele procesuale de atac ale hotărârii judecătorești sunt cele prevăzute de lege, iar exercitarea acestora se realizează în condițiile legii. Așadar, reglementarea căilor de atac constituie atributul exclusiv al legiuitorului, art. 126 alin. (2) din Constituție făcând referire la „condițiile legii” atunci când reglementează exercitarea căilor de atac. Arată că jurisprudența Curții Constituționale în acest sens este vastă și indică o serie de decizii ale instanței de contencios constituțional. De asemenea face referire la Decizia Curții nr. 631 din 11 noiembrie 2014, paragraful 29, potrivit căreia

„stabilirea competenței instanțelor judecătorești și instituirea regulilor de desfășurare a procesului, deci și reglementarea căilor de atac, constituie atributul exclusiv al legiuitorului. Astfel, Curtea a reținut, cu mai multe prilejuri, că acesta este sensul art. 129 din Constituție, text care face referire la «condițiile legii» atunci când reglementează exercitarea căilor de atac, ca de altfel și al art. 126 alin. (2) din Constituție, care, referindu-se la competența instanțelor judecătorești și la procedura de judecată, stabilește că acestea «sunt prevăzute numai de lege»”.

12. În ceea ce privește accesul liber la justiție, ca drept fundamental, consacrat de art. 21 din Constituție, reține că acesta a fost exprimat de Curtea Constituțională prin Decizia Plenului nr. 1 din 8 februarie 1994 privind liberul acces la justiție al persoanelor în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime. Pe de altă parte, reține că, prin Decizia nr. 891 din 17 decembrie 2015, Curtea a statuat că „dreptul de acces la justiție nu este un drept absolut, orice restricție fiind admisă atât timp cât nu se aduce atingere dreptului de acces la un tribunal în substanța sa, statul dispunând în acest sens de o marjă de apreciere”. Reține că, în mod constant, Curtea Constituțională s-a pronunțat în sensul că accesul la justiție nu înseamnă că acesta trebuie asigurat la toate structurile judecătorești și la toate căile de atac, deoarece competența și căile de atac sunt stabilite exclusiv de legiuitor, care poate institui reguli deosebite, în considerarea unor situații deosebite (deciziile Curții Constituționale nr. 99 din 23 mai 2000 și nr. 66 din 27 februarie 2001).

13. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

14. **Guvernul** exprimându-și punctul de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că legiuitorul infraconstituțional a optat pentru o reformă a procedurii penale care să instituie, printre altele, și un sistem cu o singură cale de atac ordinară, cea a apelului, recursul fiind reconfigurat ca o cale de atac extraordinară, sub forma recursului în casație. Consideră că reglementarea unei singure căi ordinare de atac nu este de natură să îngreudească dreptul de acces liber la justiție. Persoanele interesate se pot adresa atât primei instanțe, cât și celei de apel, cu orice cerere procedurală prevăzută de lege, indiferent de numărul gradelor de jurisdicție. De asemenea apreciază că părțile își pot exercita dreptul la apărare în tot cursul procesului penal, inclusiv în prima instanță ori în calea de atac. Consideră că motivele de neconstituționalitate invocate de autor nu pot fi primite, deoarece stabilirea competenței, precum și instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, deci și reglementarea căilor de atac, este de competența exclusivă a legiuitorului. Acesta este sensul art. 129 din Constituție, text care face referire la „condițiile legii”, atunci când statuează cu privire la exercitarea căilor de atac. În ceea ce privește limitarea numărului căilor de atac face referire la considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, considerând că acestea sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în cazul prezentei excepții, legiuitorul optând pentru un criteriu obiectiv și rezonabil, respectiv data intrării în vigoare a noului Cod de procedură penală, dispozițiile acestuia aplicându-se pentru toți inculpații aflați în aceeași situație juridică, astfel încât textele de lege criticate sunt conforme cu prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție. De asemenea citează considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 631 din 11 noiembrie 2014,

apreciind că acestea din urmă sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în ceea ce privește prezenta cauză, prin raportare la pretinsa nerespectare a dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) și art. 15 alin. (2).

15. **Avocatul Poporului** precizează că a transmis punctul său de vedere, în sensul constituționalității textelor de lege criticate, în dosarele Curții Constituționale nr. 202D/2014 și nr. 567D/2014, acesta fiind reținut în deciziile Curții Constituționale nr. 631/2014 și nr. 24/2015.

16. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, notele scrise depuse de autorul excepției, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013, care au următorul conținut: „(1) *Apelurile aflate în curs de judecată la data intrării în vigoare a Codului de procedură penală se soluționează de către aceeași instanță, potrivit dispozițiilor din legea nouă privitoare la apel. [...] (3) Deciziile pronunțate în apelurile soluționate potrivit alin. (1) și (2) sunt definitive, în condițiile art. 552 alin. (1) din Codul de procedură penală.*” Curtea reține că art. 552 alin. (1) din Codul de procedură penală prevede că: „*Hotărârea instanței de apel rămâne definitivă la data pronunțării acesteia, atunci când apelul a fost admis și procesul a luat sfârșit în fața instanței de apel.*”

19. În opinia autorului excepției dispozițiile criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) potrivit căruia respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, art. 15 alin. (2) referitor la principiul aplicării legii penale mai favorabile, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi și art. 24 alin. (1) referitor la dreptul la apărare. De asemenea sunt invocate prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

20. Curtea observă că autorul a invocat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013 în soluționarea recursului în casație formulat de acesta, în temeiul art. 438 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură penală, împotriva Deciziei penale nr. 1.156 din 7 octombrie 2014, pronunțată de Curtea de Apel București — Secția I penală în Dosarul nr. 30.041.01/3/2006*. Potrivit Încheierii din 12 aprilie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală — pag. 6 — prin care a fost sesizată Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013, „în ceea ce privește admisibilitatea cererii de sesizare a Curții Constituționale, Înalta Curte are un rol restricționat de verificare a unor condiții care țin, în principal, de

legătura cu fondul cauzei, de analiza aceleiași chestiuni de Curtea Constituțională. Elementul esențial în cauză este dat de legătura pe care ar putea să o aibă cu soluționarea recursului în casație, element pe care-l consideră îndeplinit din perspectiva faptului că la termenul anterior recurentul condamnat Roșca Stănescu Sorin a solicitat recalificarea căii de atac. Având în vedere cererea de recalificare a căii de atac, din perspectiva textului de lege indicat care se referă la natura căii de atac, constată că există legătură cu fondul cauzei, astfel încât va fi sesizată Curtea Constituțională.” Totodată, din notele autorului excepției — pag. 2 — rezultă că, în ședința publică din data de 29 martie 2016, acesta a solicitat instanței de judecată recalificarea căii de atac în cauză, din recurs în casație, în recurs potrivit vechiului Cod de procedură penală. În aceste condiții, Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală a apreciat că excepția de neconstituționalitate invocată de autor are legătură cu cauza în care a fost ridicată și, în consecință, a sesizat Curtea Constituțională.

21. Independent de analiza realizată de judecătorul *a quo*, Curtea Constituțională va realiza, în temeiul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, propria analiză cu privire la relevanța excepției de neconstituționalitate invocate, în condițiile în care condiția relevanței excepției de neconstituționalitate, respectiv a incidenței textului de lege criticat în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței judecătorești, nu trebuie analizată *in abstracto*, ci trebuie verificat în primul rând interesul procesual al invocării excepției de neconstituționalitate, mai ales prin prisma efectelor unei eventuale constatări a neconstituționalității textului de lege criticat. În acest sens, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, „*legătura cu soluționarea cauzei*”, potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, presupune atât aplicabilitatea textului criticat în cauza dedusă judecătii, cât și necesitatea invocării excepției de neconstituționalitate în scopul restabilirii stării de legalitate, condiții ce trebuie întrunite cumulativ, pentru a fi satisfăcute exigențele pe care le impun aceste dispoziții legale (a se vedea Decizia nr. 438 din 8 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 12 august 2014). Așa încât, având în vedere obiectul cauzei în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate, cererea formulată de autorul excepției în fața instanței de judecată de recalificare a căii de atac în cauză, din recurs în casație, în recurs potrivit vechiului Cod de procedură penală, față de conținutul prevederilor de lege criticate și luând în considerare criticile de neconstituționalitate formulate de autor referitoare la eliminarea căii de atac a recursului, cu consecința rămânerii definitive și executorii a hotărârii pronunțate în apel, Curtea constată că având „*legătură cu soluționarea cauzei*”, în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, doar prevederile art. 10 alin. (3) din Legea nr. 255/2013, care stabilesc caracterul definitiv al deciziilor pronunțate în apel, potrivit legii procesual penale noi.

22. În aceste condiții, Curtea constată că prevederile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 255/2013, care reglementează cu privire la legea aplicabilă apelurilor aflate în curs de judecată la data intrării în vigoare a Codului de procedură penală, nu au „*legătură cu soluționarea cauzei*”, din perspectiva obiectului cauzei în care excepția a fost invocată și a motivelor de neconstituționalitate formulate de autor. Așa încât Curtea va respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 alin. (1) din Legea nr. 255/2013.

23. Examinând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 alin. (3) din Legea nr. 255/2013, Curtea reține că, prin Decizia nr. 631 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 29 ianuarie 2015, analizând susținerile autorului excepției potrivit cărora eliminarea căii de atac a recursului încalcă principiul previzibilității legii din perspectiva principiului legalității, principiului neretroactivității legii și a prezumției de nevinovăție, a respins, ca neîntemeiată, excepția, reținând, în motivarea acestei soluții (paragrafele 20—36), considerentele ce urmează.

24. Potrivit Codului de procedură penală din 1968, recursul era o cale ordinară de atac, fiind reglementat în Partea specială, titlul II, cap. III, secțiunea II, art. 385¹—385¹⁹. În concepția noii reglementări, recursul a devenit o cale extraordinară de atac — recursul în casație, fiind reglementat în Partea specială, titlul III, cap. V, secțiunea a 2-a, art. 433—451, putând fi exercitat numai pentru motivele strict și limitativ prevăzute de lege. Astfel, apelul devine singura cale de atac integral devolutivă, în fapt și în drept, împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță, efectul devolutiv și limitele recursului în casație fiind prevăzute de art. 442 din Codul de procedură penală. Odată epuizată calea de atac a apelului, potrivit art. 552 alin. (1) din Codul de procedură penală, hotărârea instanței de apel rămâne definitivă la data pronunțării acesteia, atunci când apelul a fost admis și procesul a luat sfârșit în fața instanței de apel. Totodată, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 550 alin. (1) din Codul de procedură penală, este executorie. Tot astfel, o altă deosebire importantă între cele două reglementări este aceea că recursul în casație nu mai este, de drept, suspensiv de executare. Potrivit art. 441 alin. (1) din Codul de procedură penală, instanța care admite în principiu cererea de recurs în casație sau completul care judecă recursul în casație poate suspenda motivat, în tot sau în parte, executarea hotărârii, putând impune respectarea de către condamnat a unora dintre obligațiile prevăzute la art. 215 alin. (1) și (2) din același cod.

25. Având în vedere aceste modificări de substanță, Curtea a reținut că legiuitorul a adoptat Legea nr. 255/2013, întrucât era necesar să se facă tranziția între vechile prevederi și noua reglementare, care, la art. 3, prevede că „*Legea nouă se aplică de la data intrării ei în vigoare tuturor cauzelor aflate pe rolul organelor judiciare, cu excepțiile prevăzute în cuprinsul prezentei legi*”, iar la art. 10 alin. (1) și (3) dispune că „*(1) Apelurile aflate în curs de judecată la data intrării în vigoare a Codului de procedură penală se soluționează de către aceeași instanță, potrivit dispozițiilor din legea nouă privitoare la apel. [...] (3) Deciziile pronunțate în apelurile soluționate potrivit alin. (1) și (2) sunt definitive, în condițiile art. 552 alin. (1) din Codul de procedură penală*”.

26. În ceea ce privește prezumția de nevinovăție — garanție a echității procedurii, Curtea a observat că potrivit art. 23 alin. (11) din Constituție, „*Până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, persoana este considerată nevinovată*”, iar, potrivit art. 6 paragraful 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, „*orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită*”. Din economia celor două texte rezultă că principiul prezumției de nevinovăție presupune că, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, persoana este considerată nevinovată. Astfel, principiul prezumției de nevinovăție tinde a proteja o persoană învinuită de săvârșirea unei fapte penale împotriva unui verdict de culpabilitate ce nu a fost stabilit în mod

legal, scopul esențial al prezumției fiind acela de a împiedica orice autoritate națională în emiterea unor opinii conform cărora reclamantul ar fi vinovat înainte ca acesta să fie condamnat potrivit legii (Hotărârea din 10 februarie 1995, pronunțată în Cauza *Allenet de Ribemont împotriva Franței*, paragraful 35; Hotărârea din 4 martie 2008, pronunțată în Cauza *Samoilă și Cionca împotriva României*, paragraful 91). În doctrină s-a arătat că prezumția de nevinovăție este strâns legată de noțiunea de imparțialitate a instanței, întrucât numai în fața unei instanțe independente și imparțiale probele pot fi în mod adecvat administrate, cu respectarea principiilor și garanțiilor echității procedurii, astfel încât situația de fapt să fie stabilită în mod corect, pentru a se evita erorile judiciare. De asemenea, tot în doctrină s-a apreciat că, chiar dacă prezumția de nevinovăție nu este de natură a conduce la stabilirea adevărului într-o cauză penală, ea constituie elementul central al raționamentului judecătorului, care va trebui să dispună întotdeauna o soluție de achitare în cazul în care din probele administrate nu rezultă, dincolo de orice dubiu rezonabil, vinovăția inculpatului. În acest sens, Codul de procedură penală prevede în art. 4 alin. (2) că „*După administrarea întregului probatoriu, orice îndoială în formarea convingerii organelor judiciare se interpretează în favoarea suspectului sau inculpatului*”, iar în art. 396 alin. (2) că instanța pronunță condamnarea „*dacă constată, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat*”.

27. Curtea a apreciat că, potrivit principiilor constituționale și convenționale, vinovăția autorului excepției de neconstituționalitate, aflat în faza apelului, se va stabili în cadrul unui proces, cu respectarea garanțiilor procesuale, deoarece simpla învinuire nu înseamnă și stabilirea vinovăției, până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare inculpatul având statutul de persoană nevinovată. Totodată, sarcina probei revine organelor judiciare, motiv pentru care interpretarea probelor se face în fiecare etapă a procesului penal, concluziile unui organ judiciar nefiind obligatorii și definitive pentru următoarea fază a procesului. Hotărârea de condamnare trebuie să se bazeze pe probe certe de vinovăție, iar în caz de îndoială, ce nu poate fi înlăturată prin probe, trebuie să se pronunțe o soluție de achitare. Astfel, Curtea a constatat că rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare pronunțate în apel și eliminarea căii de atac a recursului nu au influență asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului. Acesta are la îndemână toate garanțiile procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, care sunt aplicabile în egală măsură atât în faza recursului, cât și în faza apelului. Proiecția subiectivă a autorului excepției cu referire la propria nevinovăție chiar și după pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive nu poate duce la concluzia unei neconstituționalități a textelor de lege criticate.

28. În ceea ce privește critica referitoare la încălcarea principiului neretroactivității legii, prin aplicarea imediată a normelor procesual penale, Curtea a apreciat că autorul excepției de neconstituționalitate solicită, în realitate, ca, prin declararea neconstituționalității textelor de lege criticate, să se permită o ultraactivitate a legii procesuale vechi. Curtea a observat că, în jurisprudența sa, a reținut că o normă juridică acționează în timp din momentul intrării ei în vigoare și până în momentul ieșirii sale din vigoare și se bucură de prezumția de constituționalitate. Sunt și excepții de la acest principiu general, cum sunt retroactivitatea și ultraactivitatea legii penale și contravenționale mai favorabile (Decizia nr. 101 din 28 februarie

2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 290 din 22 mai 2013). De asemenea, prin Decizia nr. 932 din 14 decembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 42 din 19 ianuarie 2007, Curtea a statuat că orice lege se aplică numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile, care are efecte și asupra raporturilor juridice penale sau contravenționale născute anterior intrării sale în vigoare.

29. În ceea ce privește domeniul de aplicare a legii procesual penale, Curtea a reținut că a fost consacrat principiul activității acesteia, care presupune că aceasta este de imediată aplicare, vizând și cauzele în curs de urmărire penală sau judecată. Plecând de la aceste premise, Curtea a reținut că, în materie penală, în exercitarea legitimității sale constituționale de a adopta norme de procedură, conferită de art. 126 alin. (2) din Constituție, legiuitorul a înțeles să reconfigureze modalitatea de reglementare a exercitării căilor de atac, instituind doar posibilitatea atacării cu apel a hotărârii primei instanțe. Totodată, legiuitorul, prin dispozițiile de lege tranzitorii, a prevăzut aplicarea acestei noi viziuni și asupra proceselor începute înainte de intrarea în vigoare a Codului de procedură penală aflate în faza judecării în primă instanță sau în apel. În această împrejurare, Curtea a observat că stabilirea competenței instanțelor judecătorești și instituirea regulilor de desfășurare a procesului, deci și reglementarea căilor de atac, constituie atributul exclusiv al legiuitorului. Astfel, Curtea a reținut, cu mai multe prilejuri, că acesta este sensul art. 129 din Constituție, text care face referire la „condițiile legii” atunci când reglementează exercitarea căilor de atac, ca de altfel și al art. 126 alin. (2) din Constituție, care, referindu-se la competența instanțelor judecătorești și la procedura de judecată, stabilește că acestea „sunt prevăzute numai de lege” (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 460 din 28 octombrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.153 din 7 decembrie 2004).

30. Cât privește susținerea referitoare la faptul că aplicarea textului de lege criticat și în cazul proceselor în curs echivalează cu încălcarea principiului constituțional al neretroactivității legilor, Curtea a reținut că aceasta nu este întemeiată. Astfel, aplicarea în cadrul proceselor în curs a normei procesuale criticate nu este de natură a contraveni principiului constituțional al neretroactivității legilor, fiind vorba de o concretizare a principiului aplicării imediate a legii noi, potrivit căruia legea nouă se aplică de îndată tuturor situațiilor care se vor constitui, se vor modifica sau se vor stinge după intrarea ei în vigoare, precum și efectelor viitoare ale unor situații juridice anterior născute, dar neconsumate la data intrării în vigoare a legii noi (în același sens, Decizia nr. 192 din 3 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 2 iulie 2014).

31. În ceea ce privește invocarea principiului previzibilității legii, Curtea a observat că autoritatea legiuitoare, Parlamentul sau Guvernul, după caz, are obligația de a edicta norme care să respecte trăsăturile referitoare la claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate. Referitor la aceste cerințe, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat în mod constant, statuând că o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane — care, la nevoie, poate apela la consultanța de specialitate — să își corecteze conduita (Hotărârea din 29 martie 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, Hotărârea din 23 septembrie 1998, pronunțată în Cauza *Petra împotriva României*), iar cetățeanul trebuie să dispună de informații suficiente asupra normelor juridice aplicabile într-un caz dat și să

fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-un act determinat. Pe scurt, legea trebuie să fie, în același timp, accesibilă și previzibilă (Hotărârea din 26 aprilie 1979, pronunțată în Cauza *Sunday Times împotriva Regatului Unit*). Totodată, Curtea a constatat că, deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară (Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012). Din analiza textelor de lege deduse controlului de constituționalitate, Curtea a constatat că acestea îndeplinesc cerințele mai sus menționate, nefiind lipsite de previzibilitate.

32. În continuare, Curtea a observat că, în același context, autorul excepției a invocat art. 7 paragraful 1 din Convenția europeană a drepturilor omului, făcând referire la mai multe cauze soluționate de instanța europeană. Din această perspectivă, Curtea a observat că prevederile art. 7 paragraful 1 din Convenție, reglementând principiul legalității incriminării, dispun în sensul că nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, la momentul când ea a fost comisă sau s-a produs, nu constituia o infracțiune, potrivit normelor de drept național sau internațional; de asemenea, nimeni nu poate fi pedepsit cu o pedeapsă mai mare decât cea care era prevăzută, pentru fapta săvârșită, la momentul când a fost comisă acea infracțiune. Scopul prevederilor art. 7 paragraful 1 din Convenție este acela de a asigura o protecție efectivă împotriva urmăririlor și condamnărilor penale arbitrare, ce se circumscrie respectării principiului legalității. Principiul legalității nu se limitează la a interzice aplicarea retroactivă a dreptului penal în defavoarea acuzatului; acesta consacră totodată, la modul mai general, principiul legalității infracțiunilor și a pedepselor (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) și cel care dispune să nu se aplice legea penală în mod extensiv în detrimentul acuzatului, mai ales prin analogie. Rezultă că o infracțiune trebuie să fie definită clar de lege. Această condiție este îndeplinită în cazul în care justițiabilul poate ști, pornind de la textul dispoziției relevante și, dacă este necesar, prin intermediul interpretării acesteia de către instanțe, ce acte și omisiuni angajează răspunderea sa penală (în acest sens Hotărârea din 17 mai 2010, pronunțată în Cauza *Kononov împotriva Letoniei*, paragraful 185). Astfel, este evident că prevederea convențională are în vedere normele penale de drept substanțial, iar nu pe cele de drept procesual. În aplicarea acestei norme, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că regulile privind prescripția nu definesc infracțiunile și pedepsele pe care le reprimă și, prin urmare, pot fi interpretate ca reglementând o condiție prealabilă pentru examinarea cauzei. În consecință, deoarece modificarea denunțată de reclamant a privit o lege de procedură, în absența arbitrarului nimic în Convenție nu împiedică legiuitorul de a reglementa aplicarea sa proceselor în curs la momentul intrării sale în vigoare, neexistând în aceste circumstanțe nicio violare a art. 7 din Convenție dată fiind calificarea prescripției ca o instituție de drept procedural, și nu de drept material (Decizia de inadmisibilitate din 12 februarie 2013, pronunțată în Cauza

Previti împotriva Italiei, paragrafele 78, 81—85). Așa fiind, Curtea a apreciat că nu poate fi reținută nici critica referitoare la încălcarea art. 7 paragraful 1 din Convenția europeană a drepturilor omului.

33. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a modifica jurisprudența Curții, atât soluția, cât și considerentele deciziei anterior arătate sunt aplicabile și în prezenta cauză.

34. Autorul excepției din cauza pendinte susține, în plus, că dispozițiile de lege criticate aduc atingere și dreptului la apărare, reglementat la art. 24 din Constituție. Cu privire la această critică, Curtea reține că dreptul la apărare conferă oricărei părți implicate într-un proces, potrivit intereselor sale și indiferent de natura procesului, posibilitatea de a utiliza toate mijloacele prevăzute de lege pentru a invoca în apărarea sa fapte sau împrejurări. Acest drept presupune participarea la ședințele de judecată, folosirea mijloacelor de probă, invocarea excepțiilor prevăzute de legea procesual penală, exercitarea oricăror altor drepturi procesual penale și posibilitatea de a beneficia de serviciile unui apărător. În aceste condiții, Curtea constată că prevederile de lege criticate, reglementând cu privire la efectele deciziilor pronunțate în apel, nu contravin dispozițiilor constituționale privind dreptul la apărare.

35. Totodată, cu privire la critica de neconstituționalitate referitoare la egalitatea cetățenilor în fața legii, autorul excepției de neconstituționalitate a procedat la simpla invocare a dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1), fără a prezenta motive sau argumente în susținerea excepției, și cum din formularea excepției nu se poate deduce, în mod rezonabil, vreo critică de neconstituționalitate, Curtea nu poate reține excepția de neconstituționalitate raportată la aceste prevederi constituționale.

36. Referitor la invocarea de către autor a paragrafului 21 al Deciziei Curții Constituționale nr. 19 din 19 ianuarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 30 martie 2016, prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă,

37. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, excepție ridicată de Sorin-Ștefan Roșca Stănescu, în Dosarul nr. 2.280/1/2015 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală.

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 10 alin. (3) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 6 decembrie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI
GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIM-MINISTRUL

DECIZIE
privind eliberarea doamnei Ionica Sfetcu din funcția
de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat,
al Autorității Naționale Sanitare Veterinare
și pentru Siguranța Alimentelor

În temeiul art. 15 lit. a) și al art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 6⁶ alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 42/2004 privind organizarea activității sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 215/2004, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Ionica Sfetcu se eliberează din funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, al Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.

PRIM-MINISTRU
SORIN MIHAI GRINDEANU

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Mihai Busuioc

București, 9 februarie 2017.
Nr. 170.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

